

BASES del Programa de Desenvolupament Socioeconòmic 2010-2011

COOPERACIÓ INTERNACIONAL. OBRA SOCIAL FUNDACIÓ "LA CAIXA"

Obra Social
Fundació "la Caixa"

ÍNDEX

1	ELEMENTS BÀSICS DE LES PROPOSTES	4
2	DURADA DE LES PROPOSTES	7
3	ADJUDICACIÓ ECONÒMICA	7
4	REQUISITS DE LES ENTITATS SOL·LICITANTS (CRITERIS D'ELEGIBILITAT)	8
5	PRESENTACIÓ DE LES PROPOSTES	10
6	TERMINI DE PRESENTACIÓ	11
7	SELECCIÓ I RESOLUCIÓ DE LES SOL·LICITUDS	11
8	CONVENI DE COL·LABORACIÓ	12
9	MODALITAT DE PAGAMENT	13
10	SEGUIMENT I AVALUACIÓ	13
11	DIFUSIÓ DELS PROGRAMES	15
12	ANNEXOS	15
	Annex 1. Principis fonamentals del present concurs	15
	Annex 2. Finançament i despeses subvencionables	17
	Annex 3. Detall de les etapes del sistema d'avaluació <i>ex-ante</i>	21
	Annex 4. Llista d'informació que ha de figurar en l'expedient de sol·licitud	21
	Annex 5. Resum informatiu de la convocatòria anterior	23

INTRODUCCIÓ

La Fundació "la Caixa", seguint els criteris establerts en el seu pla estratègic, dedica una atenció cada vegada més gran a les **iniciatives socials consubstancials a l'origen de l'entitat**.

En coherència amb aquest enfocament estratègic i continuant l'experiència dels últims anys, en l'àmbit de la cooperació internacional, el Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa" concentra la seva actuació en els programes de **desenvolupament socioeconòmic amb l'objectiu de donar suport a iniciatives innovadores i de qualitat. Aquestes iniciatives han d'estar dirigides a fomentar processos de desenvolupament socioeconòmic sorgits localment que tinguin el suport i la participació locals i l'objectiu últim dels quals sigui l'eradicació o la reducció de la pobresa**.

La Fundació "la Caixa" obre aquestes bases a fi de poder signar acords de col·laboració amb entitats socials de cooperació internacional a Espanya que vulguin **coimpulsar amb la Fundació "la Caixa" propostes per donar suport a processos endògens¹ de desenvolupament socioeconòmic en territoris que pertanyen a països en vies de desenvolupament i, de manera prioritària, els que tenen un índex més baix de desenvolupament humà**.

Els promotors de les propostes són: a) la Fundació "la Caixa", com a principal finançador; b) l'entitat de cooperació espanyola que presenti la proposta, com a enllaç amb les organitzacions locals i com a garant de l'execució correcta de l'acció i el compliment de la legislació nacional i internacional, i c) l'entitat o les entitats locals, com a encarregades de coordinar i desenvolupar el programa al territori.

Cada entitat de cooperació, sola o juntament amb unes altres, **pot presentar una única iniciativa en aquest àmbit d'actuació**. D'aquesta manera, la Fundació "la Caixa" vol donar suport a projectes que siguin aglutinadors i impulsar iniciatives de coordinació entre el màxim nombre d'actors que treballin sobre un territori.

En el cas de tenir en alguna de les dues últimes convocatòries un projecte aprovat per la Fundació "la Caixa" en algun país de l'Amèrica Llatina, únicament es pot presentar un projecte a un altre continent.

En cap cas no es dona suport a programes que contenen un alt grau d'assistencialisme; és a dir, intervencions que atenen més les conseqüències de la pobresa que la lluita contra les causes.

---

1. L'Annex 1 recull els criteris i principis fonamentals i específics d'aquest concurs.

1. ELEMENTS BÀSICS DE LES PROPOSTES

A continuació es detallen **els principis que han de guiar les intervencions socioeconòmiques** impulsades per les entitats i les seves contraparts²:

- Totes les propostes han d'estar orientades a fomentar **processos endògens sòlids i arrelats de desenvolupament socioeconòmic, fonamentalment de caràcter local**. En conseqüència, les propostes han d'incloure objectius i components tant de caràcter econòmic com social, per bé que per a aquest concurs **els objectius i components econòmics són prioritaris i, per tant, majoritaris**.³

Concretament:

OBJECTIU PRINCIPAL	DETALL DE L'OBJECTIU
Objectius socioeconòmics	<ul style="list-style-type: none"> • El programa s'articula a l'entorn d'un argument socioeconòmic estratègic per al territori i integra l'equilibri adequat entre els components economicoproductius i socials. <p>EN L'ÀMBIT ECONÒMIC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El programa té un potencial provat de viabilitat econòmica i s'insereix en les cadenes productives sectorials territorials. • El programa té potencial per a la mobilització de recursos públics i/o privats del territori amb la finalitat de promoure un desenvolupament socioeconòmic sostenible. • El programa té potencial per a la diversificació de recursos, el foment de la innovació i la promoció de la creació d'ocupació. • El programa té potencial per a la millora de la productivitat dels béns i/o serveis del territori i/o té potencial per ampliar els mercats per a aquests.

2. Entès el desenvolupament endogen com «el procés de desenvolupament que sorgeix de la capacitat de la població d'un territori per liderar el seu propi procés de desenvolupament mitjançant la mobilització del seu propi potencial i amb l'objectiu comú de millorar el seu nivell de vida».
3. **Queden excloses, per tant, d'aquest concurs totes les propostes que tinguin objectius exclusivament socials i/o assistencialistes** (projectes exclusivament en l'àmbit de la salut, l'educació, la capacitat i la formació, etc.).

OBJECTIU PRINCIPAL	DETALL DE L'OBJECTIU
Objectius socioeconòmics	<p>EN L'ÀMBIT SOCIAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els components socials del programa han estat dissenyats amb relació als components econòmics i degudament equilibrats amb aquests. • El programa atén les necessitats dels col·lectius més vulnerables i preveu accions amb un impacte potencial positiu en aquests. • Els sectors socials prioritzats pel programa són adequats, d'acord amb el diagnòstic territorial, i el programa de serveis que ofereix la proposta és coherent amb el context, les polítiques locals i sectorials i els recursos disponibles.

- Els programes presentats es poden desenvolupar en països de **l'Àfrica, l'Amèrica llatina i Àsia**, i es donarà prioritat als països amb menys desenvolupament humà, i, dins d'aquests, a les comunitats que disposin de dinàmiques potencials per als desenvolupament socioeconòmic. A l'Amèrica Llatina, són geogràficament prioritaris els projectes que es desenvolupin a El Salvador, Guatemala, Hondures, Nicaragua, Bolívia, Perú, Haití, República Dominicana, Colòmbia i Equador. A l'Àsia són geogràficament prioritaris Pakistan, l'Índia, Cambodja i Filipines. A Àfrica es contemplaran tots els països.
- La consideració de l'**enfocament territorial** és imprescindible; és a dir, la inserció de la intervenció en un territori o localitat les característiques del qual siguin úniques i diferents d'altres territoris, de manera que la intervenció respongui específicament a la seva realitat —característiques socioeconòmiques, institucions i visió de futur— i estigui coordinada amb la resta d'actors presents en aquest.
- Les propostes han de tenir una concepció integral i han de **complementar, desenvolupar, inserir-se i/o ser coherents amb les polítiques públiques**, de caràcter local, regional i/o nacional, i amb les estratègies sectorials rellevants dels donants. Així mateix, han d'actuar sobre els aspectes específicament assenyalats com a prioritaris en les estratègies de desenvolupament sectorials i del territori (en els casos en què hagin estat formulades explícitament).
- Es consideraran també les propostes que tinguin un àmbit d'actuació **nacional o supranacional, com ara el suport a polítiques o programes nacionals o creació de xarxes**, sempre que respectin els principis de la diversitat territorial i de la participació en la seva formulació i proposta de mecanismes d'aplicació.
- Els destinataris principals de les intervencions han de ser les comunitats i les poblacions locals, considerades no tan sols com a beneficiaris de la intervenció, sinó com a **actors**

del seu propi desenvolupament; per la qual cosa s'afavoriran les accions orientades a promoure'n **l'apoderament i l'enfortiment de les capacitats institucionals i organitzatives**, descartant les accions de caràcter assistencial.

- **L'apropiació del projecte per part dels actors locals (la comunitat)** és essencial, de manera que la seva participació, **canalitzada generalment a través d'organitzacions i institucions rellevants, representatives i legítimes**, ha de ser prevista adequadament en les propostes, al llarg de tot el cicle de programació, execució i seguiment.
- Les propostes han de contenir mesures per a l'enfortiment de les capacitats locals que **afavoreixin la concertació, la coordinació i la complementarietat** dels actors locals i les seves respectives intervencions, com també **d'altres actors presents al territori** que persegueixin també objectius de desenvolupament socioeconòmic.
- Es valoraran aspectes com ara la flexibilitat, la innovació i el potencial d'aprenentatge.
- Les propostes han de preveure les mesures necessàries per promoure els **aspectes transversals** que constitueixen factors determinants en les polítiques de desenvolupament, com ara el suport als sectors i col·lectius més vulnerables i afectats per la pobresa, l'enfocament de gènere i la protecció mediambiental.
- Amb relació a les **possibles modalitats d'intervenció, les propostes poden integrar diversos components. La tria, com també la relació i l'equilibri entre els diferents components, han d'estar degudament justificats. Aquests components poden ser:**
  - La creació i la gestió d'un fons per donar suport a iniciatives de desenvolupament local impulsades pels actors locals, a través de subvencions a fons perdut per cofinanciar amb la comunitat iniciatives socioeconòmiques, de fons rotatoris d'equipaments o de microcrèdits per donar suport a activitats productives.
  - El desenvolupament d'accions de formació, capacitat i acompanyament dirigides a enfortir institucionalment els actors locals.
  - El desenvolupament d'accions de concertació entre els diferents actors del territori.
  - La compra d'equipament i/o la construcció d'infraestructures ben justificades, el desenvolupament d'activitats de promoció, etc. En el cas de les infraestructures adquirides/construïdes en el marc del projecte, especificar la seva titularitat una vegada finalitzat el projecte.
- Les propostes han de ser abordables en els terminis plantejats de manera realista, han de presentar una relació adequada cost-benefici esperat a llarg termini i han de preveure tecnologies apropiades. A més, amb l'objectiu d'assegurar-ne la **viabilitat**, han d'haver previst els riscos existents que poden fer perillar el procés, i integrar mecanismes per fer-hi front.
- Les propostes han de presentar i demostrar una **relació coherent i equilibrada entre els mitjans (tècnics, humans i financers) necessaris** per dur a terme les activitats proposades i els resultats previstos; és a dir, hi ha d'haver una relació equilibrada entre els objectius declarats de les propostes i els pressupostos presentats.

- Es dedicarà una atenció prioritària a la gestió i el seguiment dels **programes**, ja que es considera que constitueixen elements essencials per al seu bon èxit. En aquest sentit, les propostes han de detallar les **estructures organitzatives proposades per a la gestió i el seguiment dels programes**, assegurant un repartiment correcte de tasques i responsabilitats entre les comunitats, les organitzacions locals i les ONG espanyoles. Per a això, es garantirà l'existència i l'ús d'eines i instruments per a la programació anual i el seguiment de les intervencions, l'elaboració de manuals i altres instruments, com ara els criteris d'elegibilitat d'actors i de projectes, l'elaboració i la signatura d'acords d'associació, etc.
- Es valoraran especialment els **programes presentats per més d'una entitat espanyola i contrapart (fórmula de consorci d'entitats)**, de manera que es fomenti la complementarietat i la coordinació d'accions.

2. DURADA DE LES PROPOSTES

La durada màxima de les propostes presentades per al finançament de la Fundació "la Caixa" en aquest concurs pot ser de quatre anys.⁴

3. ADJUDICACIÓ ECONÒMICA

La Fundació "la Caixa" pot finançar fins al 100 % del programa i **fins a un màxim de 500.000 euros**.

Es valorarà que el programa presentat compti amb recursos aportats pels fons propis de l'entitat de cooperació. El programa pot també disposar de recursos aportats pel soci local, pels beneficiaris o per altres institucions privades o públiques d'àmbit local, que cal especificar. Aquestes aportacions es valoraran molt positivament. La Fundació "la Caixa" ha de ser, en tot cas, el promotor financer principal de la proposta.

D'acord amb l'objectiu global de donar suport a processos de desenvolupament socioeconòmic, les propostes han d'incloure objectius i components tant de caràcter econòmic com social, per bé que en aquesta convocatòria **els objectius i components econòmics són prioritaris i, per tant, majoritaris**.

L'entitat de cooperació ha de presentar un pressupost global de la iniciativa així com pressupostos de cadascuna de les anualitats del programa, d'acord amb el model proposat en el formulari de sol·licitud i les instruccions associades sobre despeses finançables (**vegeu Annex 2**). Aquests pressupostos s'han de concretar i detallar més exhaustivament si la proposta és seleccionada.

---

4. S'entén que les propostes presentades per al finançament poden ser, i generalment ho han de ser, components i/o fases de processos més llargs i complexos de desenvolupament socioeconòmic.

4. REQUISITS DE LES ENTITATS SOL·LICITANTS (CRITERIS D'ELEGIBILITAT)

LES ENTITATS ESPANYOLES

Cal presentar el currículum institucional de les entitats sol·licitants, d'acord amb el model de currículum institucional que s'inclou en el formulari de sol·licitud.

Hi poden tenir accés les entitats de cooperació espanyoles que reuneixen els requisits següents:

- Disposar de **seu social permanent a l'Estat espanyol**.
- Estar **legalment constituïdes i inscrites en el registre corresponent abans de l'any 2006**.
- **No perseguir fins de lucre**.
- Tenir entre els seus **fins institucionals la realització d'activitats relacionades amb la cooperació internacional**.
- Demostrar una **experiència mínima de cinc anys en la realització d'accions de cooperació internacional** des de la seva constitució legal a l'Estat espanyol i **tres anys de presència al país on es durà a terme la proposta**. Es valoraran molt positivament els anys d'experiència al territori i/o sector suggerit d'actuació i en projectes similars.
- **Disposar de capacitat i estructura suficients** per garantir els objectius del programa. En aquest sentit, només es podran presentar projectes que anualment no superin el total del pressupost gestionat per l'entitat sol·licitant. En el cas de no complir aquest criteri, les entitats podran consorciar-se (en aquest cas es considerarà la suma dels pressupostos gestionats per cada entitat sol·licitant).
- Demostrar **experiència de treball en projectes cofinançats per organismes públics o privats**.
- Disposar i presentar auditoria de la/les entitat/s sol·licitant/s (de l'any més recent).

També es valorarà molt positivament:

- la **pertinença a organismes, xarxes i plataformes de coordinació i concertació**
- l'**aportació de fons propis al projecte**

D'altra banda, són de compliment obligat per l'entitat sol·licitant les recomanacions recollides en el **codi d'imatges i missatges del Comitè d'Enllaç ONGD-UE**, tal com es reflecteix en el codi de conducta de les ONG de desenvolupament de la CONGDE (www.congde.org).

ELS SOCIS LOCALS

D'altra banda, tots els projectes presentats **han de disposar d'un o de diversos socis locals, i es valorarà la seva participació en el consorci i la seva trajectòria d'actuació coordinada a la zona on s'han de dur a terme les accions.**

Cal presentar el currículum institucional dels socis locals (d'acord amb el model que s'inclou en el formulari de sol·licitud) i la relació existent amb l'organització espanyola que presenti la proposta, i s'ha d'especificar si tenen experiència prèvia de treball conjunt.

Els socis locals han de reunir els requisits següents:

- Disposar de **seu social permanent al país.**
- Ser entitats **legalment constituïdes i inscrites en el registre corresponent.**
- **No perseguir fins de lucre.**
- Tenir entre els seus **fins institucionals la realització d'activitats relacionades amb la cooperació internacional.**
- Demostrar una **experiència mínima (generalment de cinc anys) en la realització d'accions de cooperació internacional** des de la seva constitució legal. A més, es valoraran molt positivament els anys d'experiència al territori i/o sector suggerit d'actuació i en projectes similars.
- **Disposar de capacitat i estructura suficients** per garantir els objectius del programa.

També es valorarà positivament l'**experiència de treball en projectes cofinançats per organismes públics o privats, i la pertinença a organismes, xarxes i plataformes de coordinació i concertació, així com disposar i presentar auditoria/es de l'entitat.**

RELACIÓ ENTRE ELS ACTORS PRINCIPALS

Es valoraran especialment els **projectes de treball en xarxa o consorci** de diverses entitats (el consorci pot tenir personalitat jurídica pròpia o no) que busquen la complementarietat i la coordinació d'accions.

A més, es **donarà prioritat a les propostes que s'insereixen en els processos de concertació ja existents** entre els diferents actors públics i privats en los diversos contextos locals.

5. PRESENTACIÓ DE LES PROPOSTES

Cada entitat no lucrativa, sola o juntament amb d'altres, **només pot presentar una única proposta**. En el cas de tenir en alguna de les dues últimes convocatòries un projecte aprovat per la Fundació "la Caixa" en algun país de l'Amèrica Llatina, únicament es pot presentar un projecte a un altre continent.

Les entitats de cooperació interessades han d'enviar les sol·licituds per correu a l'adreça següent:

Fundació "la Caixa" - Àrea Internacional / Programa Socioeconòmic de Cooperació Internacional 2010-2011 - Av. Diagonal, 621 - 08028 Barcelona

No s'admetran les sol·licituds que s'enviïn per altres mitjans (per exemple, fax o correu electrònic) o a altres adreces.

L'expedient de sol·licitud ha d'incloure necessàriament els elements següents:

a) El **formulari de sol·licitud**, que ha d'incloure:

- **Fitxa d'identificació** de la proposta.
- **Resum executiu** de la proposta.
- **Currículum institucional de les entitats promotores, espanyoles i locals.**
- **Descripció de la proposta (incloent-hi el marc lògic, el cronograma / pla d'acció i els pressupostos general i anuals).**

b) La **documentació que han d'aportar** les entitats espanyoles i locals (**degudament separada**).

c) Tota la **informació complementària** que l'entitat consideri necessària.

Els formularis de sol·licitud s'han de presentar en **dos exemplars** en paper: un únic original i una còpia. Per facilitar el tractament de la sol·licitud, s'ha de lliurar l'original i la còpia en paper DIN A4, grapats o enquadernats per separat.

A més, el **formulari de sol·licitud** amb tots els seus components (**NO, en canvi, la documentació a aportar per justificar la informació presentada en el currículum institucional ni la informació complementària**) s'ha de presentar igualment en suport electrònic (CD-ROM). El format electrònic ha de contenir **exactament la mateixa** proposta que la versió en paper. Alguns components de la sol·licitud (per exemple, el pressupost, el cronograma o el marc lògic) es poden presentar en fitxers electrònics únics i diferenciats entre ells.

La fitxa d'identificació de la proposta s'ha d'omplir també en línia a la web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

En el sobre, hi ha de figurar el **número de referència** i la **denominació** de la convocatòria de propostes, el **nom del programa** i el **nom complet** i l'**adreça del sol·licitant**.

Els sol·licitants han de comprovar que els seus expedients estan complets sobre la base de la llista de verificació continguda que s'adjunta (vegeu Annex 4). No s'admetran sol·licituds incompletes.

6. TERMINI DE PRESENTACIÓ

La data límit de presentació de sol·licituds és el **6 d'octubre de 2010**.

No s'acceptaran sol·licituds fora d'aquest termini, excepte en el cas de les enviades per correu, que s'acceptaran sempre que la data del mata-segells no sigui posterior a la data de finalització del termini de presentació.

Tota la documentació presentada a la Fundació "la Caixa" quedarà arxivada en poder seu.

7. SELECCIÓ I RESOLUCIÓ DE LES SOL·LICITUDS

La Fundació "la Caixa" seleccionarà fins a un màxim de 18 propostes.

Totes les propostes s'analitzaran, avaluaran i prioritzaran d'acord amb el **sistema d'avaluació *ex-ante* utilitzat per la Fundació "la Caixa"**, que comporta dues etapes distintives:⁵

ETAPA 1: Anàlisi de la conformitat administrativa i tècnica de les propostes i de l'elegibilitat dels actors impulsors d'aquestes, d'acord amb els criteris enunciats en aquestes bases.

ETAPA 2: Avaluació tècnica i priorització de les propostes

En el primer trimestre de 2011, les propostes seleccionades pel Comitè d'Experts s'elevaran als òrgans de govern de la Fundació "la Caixa" per a la seva aprovació definitiva. La resolució concedirà o denegarà la participació de la Fundació "la Caixa" en el programa, cosa que es comunicarà directament a l'entitat de cooperació. En cas que cap proposta no s'adeqüi a aquestes bases, el concurs quedarà desert.

---

5. Vegeu l'Annex 3 si voleu més informació sobre cadascuna de les etapes.

8. EL CONVENI DE COL·LABORACIÓ

La Fundació "la Caixa" i l'entitat de cooperació subscriuran un conveni de col·laboració en què s'especificaran els drets i les obligacions de totes dues parts i es determinaran, entre altres punts, el termini d'execució, l'import de la contribució de la Fundació "la Caixa", la forma de pagament i la presentació dels informes de seguiment i d'avaluació.

L'entitat de cooperació que signi el conveni és responsable de la gestió correcta dels fons de l'acció. El conveni quedarà subjecte a la legislació vigent.

En cas que l'entitat no compleixi les condicions del conveni, la Fundació "la Caixa" pot suspendre o rescindir totalment o parcialment els pagaments. En cas d'actuació negligent per part de l'entitat de cooperació, la Fundació "la Caixa" pot exigir la devolució total o parcial de les quantitats abonades.

En el conveni, cal afegir-hi en forma d'annex:

- **Un programa d'execució en què consti la relació entre les entitats, especialment pel que fa als socis locals i altres agents i actors del territori.**
- **Una descripció de l'acció: objectius, resultats i principals components i activitats del programa (seguint l'esquema del marc lògic).**
- **El pressupost detallat (per partides i per exercicis), partint del pressupost global aportat.**

D'altra banda, el conveni ha de ser conegut i acceptat pels socis locals, per la qual cosa **cal adjuntar-hi una declaració d'intencions dels socis locals pel que fa als seus compromisos en la proposta.**

La Fundació "la Caixa" pot sol·licitar en tot moment la informació que cregui convenient per procedir a la verificació o el control de l'acció. També es reserva el dret de fer directament o a través de personal de suport missions de seguiment i/o avaluació dels programes finançats.

D'altra banda, la realització i la gestió del programa poden ser examinades i auditades per la Fundació "la Caixa" o per l'entitat que aquesta designi a aquest efecte. En aquest sentit, i d'acord amb la legislació existent, l'entitat, com també els seus socis, han de conservar tota la informació tècnica, administrativa i comptable relativa al programa durant la seva execució i fins a cinc anys després de l'acabament de la intervenció.

9. MODALITAT DE PAGAMENT

L'aportació econòmica de la Fundació "la Caixa" s'abonarà en un compte bancari específic per a aquesta iniciativa, que l'entitat de cooperació ha d'obrir a "la Caixa".

En termes generals, i segons que s'estableixi en el conveni, la Fundació "la Caixa" abonarà la quantitat corresponent al primer any en un termini màxim de dos mesos des de la signatura del conveni. Els pagaments següents només es faran a petició de l'entitat, amb la presentació prèvia per part d'aquesta dels informes de seguiment corresponents i després que la Fundació "la Caixa" els hagi aprovat.

10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

La finalitat principal del seguiment i l'avaluació de les intervencions és l'adaptació d'aquestes als contextos complexos i canviants on es duen a terme, com també l'acumulació d'experiència.

Per tal d'aconseguir una comunicació més bona entre els implicats, l'entitat de cooperació signant tindrà l'obligació d'informar per escrit el Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa" respecte a demores o dificultats importants en la realització de l'acció.

En tot cas, si hi ha una modificació substancial (entesa com la que afecta els objectius del programa, una variació significativa del seu pressupost o cronograma, o altres aspectes bàsics de l'acció), s'ha de sol·licitar prèviament i per escrit l'aprovació del Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa", que l'atendrà al més ràpidament possible.

L'entitat de cooperació és la responsable del seguiment dels programes, per la qual cosa ha d'incorporar en la seva proposta d'acció —amb la partida financera consegüent en el pressupost— el sistema i els recursos necessaris per fer-ne un seguiment adequat.

L'entitat ha d'atendre, a més, els aspectes següents:

1. PRESENTACIÓ D'INFORMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Els informes són de tres tipus:

- **Informes semestrals narratius.**
- **Informes anuals narratius i econòmics**, que s'han de lliurar regularment al final de cada exercici (12 mesos) d'execució del programa.
- **Informe final narratiu i econòmic.** En la part econòmica de l'informe no cal adjuntar les còpies de les factures. Tanmateix, els comprovants originals de totes les factures i dels certificats de les despeses han d'estar a disposició de la Fundació "la Caixa" quan aquesta els sol·liciti.

Els informes s'han de redactar **d'acord amb els models i les instruccions facilitats per la Fundació "la Caixa"**. Aquests models es posaran a disposició de les entitats un cop subscrit el conveni de col·laboració i finançament. Així mateix, la Fundació "la Caixa" pot sol·licitar informació addicional en qualsevol moment de l'execució del programa.

2. REUNIONS

S'establirà un calendari de reunions periòdiques entre l'entitat de cooperació i la Fundació "la Caixa" per al seguiment regular del programa.

3. VISITES SOBRE EL TERRENY

El personal de la Fundació "la Caixa" pot fer visites sobre el terreny per veure l'avenç dels projectes.

4. AVALUACIÓ FINAL

Tots els programes han de preveure una partida per a la realització d'una avaluació final, al final de l'acció. En el formulari de sol·licitud s'han de detallar els mecanismes i els instruments previstos per dur a terme el seguiment i l'avaluació del programa, com també els responsables i el pressupost assignat a aquestes tasques.

La Fundació "la Caixa" supervisarà i, en el seu cas, aprovarà els termes de referència orientatius de l'avaluació final, que s'ha de dur a terme externament i, sempre que sigui possible, amb personal local. L'entitat sol·licitant n'és la responsable de l'execució, i la Fundació "la Caixa" ha d'aprovar l'informe que en resulti. Un cop acabada, l'avaluació es podrà publicar amb l'objectiu que altres agents socials la puguin utilitzar com a eina d'aprenentatge.

A més, la Fundació "la Caixa" es reserva el dret de fer, directament o a través de assessors externs, avaluacions ex-post, amb caràcter preferentment temàtic, sectorial i/o geogràfic. Per fer-ho, se sol·licitarà la col·laboració de les entitats espanyoles i dels seus socis locals per obtenir informació, en cas que els seus programes entrin dins de l'àmbit d'estudi d'aquestes avaluacions. Igual que en el cas de les avaluacions de projecte damunt esmentades, aquestes avaluacions es podran publicar amb la finalitat que puguin ser utilitzades com a eines d'aprenentatge.

5. AUDITORIA

Tots els programes han de preveure una partida per a la realització de:

- Una auditoria anual (per projectes amb una aportació per part de la Fundació "la Caixa" de 100.000 euros o més per any). L'informe resultant d'aquesta auditoria es lliurarà a Fundació "la Caixa" junt amb l'Informe de seguiment anual que correspongui.
- Una auditoria al final del projecte, feta per personal extern i local, sempre que hi hagi les capacitats necessàries al país. L'informe resultant d'aquesta auditoria s'ha de lliurar a la Fundació "la Caixa" juntament amb l'informe d'avaluació final del programa.

11. DIFUSIÓ DELS PROGRAMES

Els projectes finançats per la Fundació "la Caixa" han d'incloure necessàriament mesures de difusió de les seves actuacions i els seus resultats. L'objectiu de les mesures d'informació i publicitat és donar més notorietat i transparència als programes copromoguts per la Fundació "la Caixa".

Una part del finançament aprovat de les propostes s'ha de destinar per a difusió i accions de sensibilització, tant a Espanya com al territori beneficiari. Aquestes accions s'han de pactar prèviament amb el Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa".

Així mateix, s'ha de fer constar el suport de la Fundació "la Caixa" al programa en tot el material d'informació i comunicació generat en el projecte (publicacions, material formatiu, fullets, pàgines web, bases de dades, etc.).

La Fundació "la Caixa" pot utilitzar tota la informació del programa amb la finalitat de difondre les seves accions de cooperació internacional.

12. ANNEXOS

ANNEX 1: CRITERIS I PRINCIPIS FONAMENTALS I ESPECÍFICS D'AQUEST CONCURS

El quadre següent resumeix els criteris i principis fonamentals i específics d'aquest concurs, i aporta informació sobre el detall d'aquests:

PRINCIPIS I CRITERIS D'INTERVENCIÓ	DETALL DELS PRINCIPIS I CRITERIS D'INTERVENCIÓ
Enfocament territorial	<ul style="list-style-type: none"> • La unitat territorial està argumentada i ha estat conformada per voluntat conjunta de diferents actors i/o es correspon amb les entitats administratives al país. • La/les comunitat/ts del territori han desenvolupat dinàmiques potencials que fomenten el desenvolupament socioeconòmic d'aquest • Les organitzacions que proposen el programa i que hi participen comparteixen una visió sobre el territori i demostren que saben qui actua al territori, què hi fa i com.

PRINCIPIS I CRITERIS D'INTERVENCIÓ	DETALL DELS PRINCIPIS I CRITERIS D'INTERVENCIÓ
Enfocament territorial	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha un diagnòstic territorial multidimensional (que integra factors econòmics, polítics, socials, mediambientals, etc.) consensuat amb tots els actors rellevants (públics i privats), que identifica, a més, els riscos i els obstacles potencials. • Hi ha una relació raonable i adequada entre les dimensions i la complexitat del territori i els recursos disponibles per a la proposta.
Enfortiment institucional dels actors locals	<ul style="list-style-type: none"> • El programa defineix mecanismes per dotar les organitzacions i la comunitat de les capacitats necessàries per desenvolupar el projecte i garantir-ne la viabilitat i sostenibilitat en el temps. • El programa identifica les necessitats d'enfortiment de les organitzacions locals i de la comunitat, i planteja adequadament accions específiques per aconseguir-ho. • Els acords sobre coordinació, gestió i finançament del programa són clars i reforcen les capacitats institucionals i l'apropiació local. • El programa fomenta la creació i/o l'enfortiment del teixit associatiu local.
Concertació i participació local	<ul style="list-style-type: none"> • El programa demostra un coneixement profund de les organitzacions al territori i les seves relacions, fonamentant associacions adequades entre aquestes. • El programa incorpora mecanismes per assegurar la participació i concertació adequades dels actors locals a través d'organitzacions, institucions i espais adequats i legítims. • El programa s'insereix en estructures locals, i els beneficiaris participen en la planificació i l'execució del projecte, com també en la presa de decisions. • El programa està coordinat amb les accions de la resta d'actors presents al territori i fa referència a les polítiques existents i a altres iniciatives locals, de manera que promou la complementarietat i la coherència de les intervencions.

ANNEX 2: FINANÇAMENT I DESPESES SUBVENCIONABLES

Nota: S'inclouen referències a les partides corresponents al pressupost global de l'acció que s'ha de presentar (vegeu apartat 2.3: Pressupost global estimat en el formulari de sol·licitud)

A. Únicament es poden prendre en consideració per a la subvenció els «costos elegibles», que s'especifiquen a continuació de manera detallada.

COSTOS DIRECTES ELEGIBLES

Per ser considerats elegibles als efectes del concurs, els costos han de reunir els requisits següents:

- **Han de ser necessaris per a l'execució de l'acció**, estar previstos en el pressupost, vinculats clarament a les activitats i atènyer-se als principis de bona gestió financera, en particular, els de rendibilitat i eficàcia.
- **Han d'haver estat fets efectius per les entitats sol·licitants durant el període d'execució de l'acció**. Això no afecta l'elegibilitat dels costos relatius a l'avaluació i l'auditoria finals.
- **Han d'estar consignats en la comptabilitat o en els documents fiscals de les entitats sol·licitants**, ser identificables i comprovables i estar justificats amb documents originals.

Són elegibles **els costos directes** següents:

- **A.I. Identificació i formulació**: Les despeses derivades de la identificació sobre el terreny.
- **A.II. Terrenys i immobles**: S'hi han d'incloure totes les despeses necessàries per a l'adquisició o el lloguer dels terrenys i immobles i la seva inscripció legal en els registres locals de la propietat: impostos, taxes, despeses notariales, llicències legals, etc. En cas d'adquisició o lloguer, una vegada concedit l'ajut, cal requerir autorització per escrit del Programa de Cooperació Internacional de la Fundació "la Caixa", i aportar la documentació que conjuntament es determini.
- **A.III. Construcció i/o rehabilitació d'immobles i infraestructures**: S'hi han d'incloure totes les despeses lligades directament als treballs de construcció i rehabilitació previstos en la intervenció: mà d'obra i trasllat de treballadors si s'escau, materials i el seu transport, desenrunament, informes tècnics obligatoris, llicències, taxes, assegurances obligatòries, direcció d'obres, etc.

Les construccions realitzades en el curs de l'actuació subvencionada no són objecte d'amortitzacions aplicables de la mateixa.

Documentació que cal aportar:

- Per a l'execució d'obres per imports superiors a 30.000 €, es requereix la concurrència prèvia d'un mínim de 3 ofertes diferents. Amb l'Informe Final s'han d'aportar còpia del contracte i còpia compulsada de les factures relatives a les obres que superin aquests imports.
  - Projecte d'obra visat pel col·legi professional corresponent.
  - Certificacions de l'obra expedides per l'empresa constructora que realitza l'obra.
  - Compromís d'afectació d'immoble o construcció realitzada al final que justificà la subvenció per un període no inferior a 10 anys.
  - Documentació probatòria, d'acord a la legislació del país corresponent, on s'especifica el règim de propietat de la construcció.
  - Si es reformen immobles llogats, hi ha de figurar el consentiment del propietari, a més dels permisos pertinents.
- **A.IV. Equips i subministraments:** S'han d'incloure en aquesta partida totes les adquisicions, les reparacions i el manteniment de maquinària, els equips, el mobiliari, els efectes, els elements de transport, els equips i el material informàtic (maquinari i programari), com també els subministraments lligats a aquests (no s'hi han d'incloure els que s'han d'aplicar a una altra partida) que estan lligats directament a la consecució dels objectius del projecte. S'hi han d'incloure les despeses derivades de l'enviament, la instal·lació i la posada en funcionament dels equips.
  - Per a subministraments de béns d'equipament per imports superiors a 12.000 € es requereix la concurrència prèvia d'un mínim de 3 ofertes de diferents empreses o proveïdors.
  - **A.V. Personal local:** Es considera personal local el personal de l'ONG espanyola o dels seus socis locals o d'una altra organització de l'agrupació beneficiària, sotmès a la legislació laboral del país on s'executa la intervenció i on es porten a terme els seus serveis, d'acord amb el règim laboral corresponent, les funcions i les tasques del qual estan directament relacionades amb la intervenció.

S'imputen en aquesta partida les despeses corresponents a salaris reals, càrregues socials, assegurances i altres despeses que formen part de la remuneració. Els salaris i costos no poden excedir els que normalment són a càrrec de les entitats sol·licitants i han de ser conformes al barem salarial nacional, per la qual cosa cal aportar la informació necessària per justificar-ho. La imputació pot ser parcial o total d'acord amb la dedicació al projecte objecte del finançament. Només s'admeten les despeses del personal que forma part del pla operatiu, sense el qual la intervenció no es podria portar a terme. No es poden imputar penalitzacions o compensacions per incompliment de contracte atribuïbles

a l'ONG, els seus socis o contrapart, ni recàrrecs per impagament o retards en impostos retinguts o seguretat social.

La Fundació "la Caixa" es reserva el dret de sol·licitar a l'ONG, directament, o a través de tercers designats especialment, els corresponents contractes de treball on ha de figurar la modalitat de contractació, la categoria professional, el salari i les tasques a realitzar, com també les nòmines signades pels treballadors, els butlletins de cotització a la Seguretat Social, les factures acreditatives del pagament de les pòlisses d'assegurances, els impresos de retencions d'IRPF, etc., i també el dret de fer entrevistes als treballadors.

- **A.VI. Personal expatriat:** S'entén per personal expatriat el treballador de l'entitat espanyola, sotmès a la legislació espanyola, que presta els seus serveis al país d'execució, i les tasques del qual estan directament vinculades a la intervenció.

Les factures imputables es regeixen pels mateixos criteris exigits per al personal local, és a dir, s'ha de justificar degudament el nivell salarial del personal expatriat (cal que aquest estigui d'acord amb els barems de l'organització).

- **A.VII. Fons rotatori:** S'hi imputen les factures relacionades amb crèdits, incloent-hi les despeses de gestió i administració. El fons ha de constar en la formulació del projecte.
- **A.VIII. Funcionament:** En aquesta partida s'imputen les despeses corrents de funcionament (electricitat, aigua, comunicacions, material fungible de manteniment, i de seguretat, combustible, reparació de vehicles i lloguer d'oficina). Només s'hi imputen les despeses estrictament implicades en el desenvolupament del projecte.

Les factures atribuïbles a diferents projectes s'imputen percentualment segons correspongui a cadascun d'ells.

- **A.IX. Viatges, dietes i allotjaments:** S'inclouen en aquesta partida totes les despeses relacionades amb viatges, estances i dietes tant del personal vinculat amb el projecte, com dels tècnics i últims beneficiaris, directament relacionats amb les actuacions previstes.
- **A.X. Imprevistos:** Es pot consignar en el pressupost de l'acció una reserva per a imprevistos limitada al 5 % dels costos directes elegibles. La utilització d'aquesta reserva està subjecta a l'autorització prèvia per escrit de la Fundació "la Caixa".
- **A.XI. Avaluació:** En aquesta partida es justifica la quantitat destinada a l'avaluació externa del programa.
- **A.XII. Auditories externes:** En aquesta partida es justifiquen les auditories externes de caràcter obligatori i/o les previstes en la formulació, que es duen a terme d'acord amb les normes generals d'auditoria.

COSTOS INDIRECTES (DESPESES D'ADMINISTRACIÓ) ELEGIBLES

Es pot subvencionar una quantitat a tant alçat, fins a un límit equivalent al 7 % de l'import dels costos elegibles totals de l'acció, a títol de costos indirectes corresponents a les despeses generals d'administració d'aquesta assumits per l'entitat sol·licitant i els socis locals. **(Partida relativa a la formulació, el seguiment, l'avaluació i les despeses de gestió de l'ong espanyola.)**

COSTOS NO ELEGIBLES

No són elegibles els costos següents:

- Deutes i provisions per a possibles pèrdues o deutes.
- Interessos que es deuen, recàrrecs, sancions administratives i penals.
- Despeses ja finançades en un altre context.
- Adquisició de propietats immobles, llevat si són indispensables per a l'execució directa de l'acció, cas en què la propietat s'ha de transferir als beneficiaris finals o als socis locals al final de l'acció, al més tard.
- Pèrdues degudes al canvi de divises.
- Impostos.
- Crèdits a terceres persones.

B. El pressupost s'ha de destinar, majoritàriament, al finançament d'activitats productives.

C. L'import de la subvenció es fixa d'acord amb el pressupost i la documentació aportada per l'entitat sol·licitant i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries de la convocatòria, i és d'un màxim de 500.000 €. La Fundació "la Caixa" pot demanar aclariments i, si escau, imposar reduccions.

D. Els rendiments financers que generin els fons aportats per la Fundació "la Caixa" a les entitats sol·licitants s'han d'acreditar mitjançant certificació bancària i s'han d'aplicar per sufragar, exclusivament, costos directes vinculats a la intervenció. Les entitats sol·licitants han d'informar la Fundació "la Caixa" dels conceptes en els quals s'han imputat aquests rendiments en l'informe de seguiment o avaluació corresponent.

E. Com a aportacions locals, s'accepten valoritzacions, sempre que estiguin suficientment acreditades i intrínsecament vinculades, de manera exclusiva o proporcional, a la intervenció que es vulgui desenvolupar. Aquestes valoritzacions seran objecte de control, igual que la resta d'aportacions.

ANNEX 3: DETALL DE LES ETAPES DEL SISTEMA D'AVALUACIÓ EX-ANTE

- I. ETAPA 1: Anàlisi de la conformitat administrativa i tècnica de les propostes i de l'elegibilitat dels actors impulsors d'aquestes, d'acord amb els criteris enunciats en aquestes bases.

L'elegibilitat dels sol·licitants es verifica sobre la base de la informació facilitada en els currículums institucionals aportats; informació que s'acura, així mateix, amb els documents justificatius presentats. Qualsevol discordança entre ambdós o la falta d'un dels documents justificatius pot ser / serà motiu suficient per descartar automàticament la proposta.

- II. ETAPA 2: Avaluació tècnica i prioritització de les propostes: Les sol·licituds, un cop passada l'anàlisi de conformitat, seran estudiades (des del punt de vista de la seva rellevància, la seva qualitat del disseny —avaluant aspectes com ara l'eficàcia i l'eficiència potencials— i les perspectives de sostenibilitat i d'impacte) i priorititzades segons el seu grau d'adequació a aquestes bases i els objectius i principis de la convocatòria, per un comitè d'avaluació, integrat per un conjunt d'assessors externs, experts en desenvolupament local.

Aquesta fase hauria de tenir una durada aproximada de tres mesos, durant els quals la Fundació "la Caixa" es reserva el dret de poder contactar amb les organitzacions preseleccionades (és a dir, conformes i elegibles, d'acord amb l'anàlisi anterior) per sol·licitar informació complementària. També es poden fer reunions o utilitzar altres mecanismes d'informació i concertació que es decideixin ad hoc.

D'altra banda, i depenent del dictamen i les recomanacions emanades del comitè d'avaluació, la Fundació "la Caixa" es reserva, també, el dret de realitzar, directament o a través de personal qualificat de suport, missions d'avaluació ex-ante sobre el terreny, per obtenir més informació sobre la proposta i els actors locals que la impulsen.

La Fundació "la Caixa" també pot estudiar la presència sobre el terreny de personal seu durant el desenvolupament del programa.

ANNEX 4: LLISTA DE VERIFICACIÓ DE LA INFORMACIÓ QUE HA DE FIGURAR EN L'EXPEDIENT DE SOL·LICITUD

Formulari de sol·licitud, degudament emplenat, que inclou **(1 original + 1 còpia en paper + versió electrònica)**:

Part 1. Identificació dels actors i resum de la proposta:

- Fitxa d'identificació de la proposta **(que, a més, s'ha d'omplir en línia)**.
- Resum executiu de la proposta.
- Currículum institucional de l'entitat de cooperació espanyola.
- Currículum institucional de l'entitat o el soci local.

Part 2. Detall de la proposta:

- Detall de la proposta.
- Matriu del marc lògic, cronograma detallat, pressupostos general i anuals detallats (Annex A, obligatori).

• **Estudis de viabilitat i pertinència del projecte (Annexos B, que cal adjuntar en un document apart)**

- Estudis de diagnòstic del territori i/o plans de desenvolupament local
- En el cas que el projecte sigui la continuació d'un projecte anterior, és obligatori adjuntar l'informe final de les fases anteriors.
- També és obligatori adjuntar estudis de mercat i/o plans de viabilitat de les iniciatives productives del projecte.

• **Documentació administrativa que han d'aportar les entitats espanyoles i locals (Annex C, en un document degudament separat, únicament en paper; 2 còpies)**

ENTITATS ESPANYOLES:

- Còpia de la seva inscripció en el registre.
- Còpia dels estatuts, en què ha de constar necessàriament la inexistència d'ànim de lucre.
- Si els estatuts no reflecteixen la cooperació al desenvolupament com a àmbit d'actuació, document acreditatiu de la junta o el patronat en què es reflecteix aquest objectiu.
- Fotocòpia de la targeta d'identificació fiscal.
- Fotocòpia del DNI de la persona que subscriu la sol·licitud.
- Document d'estratègia per país i/o estratègia sectorial, en cas de tenir-lo.
- Balanç i comptes de pèrdues i guanys dels últims tres anys.
- Còpia de la pàgina de resum de l'informe d'auditoria, si escau.
- Memòria d'activitats de l'any anterior.
- Nombre d'associats, si escau.
- Organigrama de l'entitat.
- En els programes presentats per diverses entitats, cal presentar l'acord corresponent entre aquestes, com també els convenis existents o subscrits en el passat amb el soci local.
- Currículum reduït del responsable del programa a l'entitat (màxim una pàgina).
- Documentació acreditativa de la pertinença a xarxes, plataformes i altres organismes de coordinació.

ENTITATS LOCALS:

- Còpia dels estatuts, en què cal que consti necessàriament la inexistència d'ànim de lucre.
  - Document d'estratègia per país i/o estratègia sectorial, en cas de tenir-lo.
  - Balanç i comptes de pèrdues i guanys dels últims dos anys.
  - Còpia de la pàgina de resum de l'informe d'auditoria, si escau.
  - Memòria d'activitats de l'any anterior.
  - Nombre d'associats, si escau.
  - Organigrama de l'entitat.
  - Currículum reduït del responsable del programa (màxim una pàgina).
  - Documentació acreditativa de la pertinença a xarxes, plataformes i altres organismes de coordinació.
- Tota **informació complementària** que l'entitat consideri necessària per a una millor comprensió de la proposta (**en un document separat, únicament en paper; 1 còpia**). **ANNEX D, optatiu.**

ANNEX 5. PROJECTES APROVATS EN ELS CONCURSOS SOCIOECONÒMICS D'ANYS ANTERIORS

Programa d'accions concertades dels oasis al Magrib (PACO), Fase Operativa (PACO F.O). Algèria, Marroc, Mauritània i Tunísia. O. S. Caixa: 600.000 €. *Asociación Cultural CIVES MUNDI / Association de Sauvegarde de l'Oasis de Chenini - Association Pour la Protection de l'Environnement Béni-Isquen - Association pour la Lutte contre l'Érosion, la Sécheresse et la Désertification - Centre des Innovations pour le Développement.*

Programa de desenvolupament econòmic i social de Kalandula, Malanje. Angola. O. S. Caixa: 600.000 €. *IEPALA, Instituto de Estudios Políticos para América Latina y África / ADRA, Acción para el Desarrollo Rural y Ambiental.*

Programa de desenvolupament socioeconòmic dels productors del sud-est de la província d'O'Connor. Bolívia. O. S. Caixa: 200.000 €. *Càritas Espanyola / CEPAS - Cáritas Bolívia.*

Programa de desenvolupament tecnològic i empresarial territorial al municipi de Yapacaní. Bolívia. O. S. Caixa: 600.000 €. *Fundació Ajuda en Acció / CEPAC - Centro de Promoción Agropecuaria Campesina.*

Suport al desenvolupament socioeconòmic, ambientalment sostenible, El Torno. Bolívia. O. S. Caixa: 550.000 €. *Centre d'Estudis Amazònics / Centro de Estudios Hoya Amazónica.*

Pla de desenvolupament de la zona d'Eseka Nord. Camerún. O.S. Caixa: 350.000 €. *Agermanament Sense Fronteres / Asafro-Cameroun.*

Programa de creació d'una planta pilot per facilitar l'accés dels productes agroindustrials a mercats nacionals i internacionals. Equador. O. S. Caixa: 100.000 €. *Economía para la Colaboración Solidaria con los Marginados (ECOSOL) / Fundación MCCH.*

Programa de turisme sostenible a l'Isla Corazón, El Pital i Loma Alta. Equador. O. S. Caixa: 200.000 €. *Proyecto Local / Fundación Esquel, Ministerio de Turismo del Ecuador - Red de Turismo Comunitario.*

Foment de l'activitat econòmica i enfortiment socioorganitzatiu i comercial de dues organitzacions de segon grau de les províncies de Manabí i Los Ríos. Equador. O. S. Caixa: 450.000 €. *ECOSOL / Fundación MCCH.*

Programa de desenvolupament econòmic i social de poblacions afroequatorianes situades a la frontera nord de l'Equador. Equador. O. S. Caixa: 600.000 €. *Creu Roja Catalunya / Cruz Roja Ecuatoriana.*

Millora de la comercialització a través de 4 empreses agrícoles comunitàries al Cantón Colta (Chimborazo). Equador. O.S. Caixa: 500.000 €. *Creu Roja Catalunya / Cruz Roja Ecuatoriana.*

Millora de les condicions socioeconòmiques de les famílies en situació de pobresa a la zona rural de Loja. Equador. O.S. Caixa: 350.000 €. *Centro de Investigación, Documentación y Comunicación Europa-América Latina - Asociación para la cooperación con Minusválidos Necesitados del Mundo / Fondo Ecuatoriano Populorum Progressio.*

Programa de desenvolupament socioeconòmic amb un enfocament d'equitat de gènere a Suchitoto. El Salvador. O. S. Caixa: 600.000 €. *Associació Cooperació - Fundació Pau i Tercer Món / Concertación de Mujeres de Suchitoto - Colectiva Feminista para el Desarrollo Local.*

Contribució al desenvolupament local del municipi de Jiquilisco a través del foment de processos de desenvolupament endogen participatiu al Cantón Puerto Ávalos, departament d'Usulután. El Salvador. O. S. Caixa: 300.000 €. *Yolocamba Solidaridad / Asociación de Proyectos Comunales - Alcaldía de Jiquilisco.*

Millora de l'activitat marícola semi-intensiva i enfortiment socio-organitzatiu i comercial en 16 cooperatives de gambetes. El Salvador. O.S. Caixa: 500.000 €. *Instituto Sindical de Cooperación al Desarrollo / Asociación Nacional de Trabajadores Agropecuarios.*

Dones constructors d'alternatives, a través de la consolidació de bancs solidaris i capacitacions. El Salvador. O.S. Caixa: 250.000 €. *Comité Oscar Romero - Fundación CINDE / Asociación CINDE para el Desarrollo Infantil y Promoción Humana.*

Programa de desenvolupament integral a Kebri Beya, província de Jijiga, regió de Somalí. Etiòpia. O. S. Caixa: 600.000 €. *Comité Internacional de Rescate España - RESCATE / Hope for the Horn.*

Programa dinamització econòmica i social de les dones indígenes i camperoles. Guatemala. O. S. Caixa: 600.000 €. *AJETI - Comisión de Derechos Humanos Hispano Guatemalteca - Fundación InteRed / Asociación Servicios de Capacitación Técnica y Educativa SERCATE / Centro Experimental para el Desarrollo de la Pequeña y Mediana Empresa Rural CEPEDM.*

Nimsamaj per al desenvolupament el local amb equitat. Guatemala. O. S. Caixa: 600.000 €. *Fundació Pau i Tercer Món - PTM Credit / Fundación Guillermo Toriello - Fondo de Desarrollo Social.*

Promoció d'economies agràries de petits productors a Alta Verapaz i Petén. Guatemala. O. S. Caixa: 550.000 €. *Intermón Oxfam / ONG Loq Sagrada Tierra - Cooperativa Integral Agrícola Nuevo Horizonte / Coordinación de ONG y Cooperativas.*

Foment del desenvolupament socioeconòmic mitjançant iniciatives d'ecoturisme a 3 comunitats vulnerables del nord d'Hondures. Hondures. O.S. Caixa: 300.000 €. *Fundación IUVE Cooperación / Caritas de San Pedro Sula.*

Conca hidrogràfica i repoblació forestal. Watersheds per a agricultura sostenible i ecològica. Índia. O. S. Caixa: 350.000 €. *Drets Humans de Mallorca / Maharashtra Prabodhan Seva Mandal nexo 5.*

Desenvolupament econòmic i millora de la seguretat alimentària de la població rural del cercle de Kéniéba, a través de la creació d'una xarxa de caixes d'estalvi i crèdit comunitàries autogestionades. Mali. O.S. Caixa: 125.000 €. *Fundación Desarrollo Sostenido / Centre d'Appui a la Micro finance et au Developpement.*

Reforç del desenvolupament socioproductiu de la Comuna Rural de Beni Hadifa a la província d'Alhucemas. Marroc. O.S. Caixa: 600.000 €. *Centro de Estudios Rurales y de Agricultura Internacional / Comuna Rural de Beni Hadifa.*

Programa per a l'assoliment de la sobirania alimentària al Districte de Manhica, Província de Maputo. Moçambic. O.S. Caixa: 225.000 €. *Centro de Iniciativas para la Cooperación Batá / Unión Nacional de Camponeses.*

Programa de desenvolupament socioeconòmic local al departament de Rivas. Nicaragua. O. S. Caixa: 600.000 €. *Fundación ETEA para el Desarrollo y la Cooperación / INSA-ETEA - Secretaría Técnica del Consejo de Desarrollo Departamental de Rivas.*

Programa de desenvolupament econòmic local per a l'accés i l'increment de la producció agropecuària. Nicaragua. O. S. Caixa: 500.000 €. *Intermón Oxfam / SOYNICA – Asociación Soya de Nicaragua; UNAG - Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos; Centro de Mujeres Xochilt Acalt.*

Suport al desenvolupament socioeconòmic de petits productors ramaders i cafeters, amb un enfocament participatiu, als departaments de Jinotega i Matagalpa. Nicaragua. O. S. Caixa: 450.000 €. *Fundació CODESPA Catalunya / NITLAPAN - UCA.*

Foment del desenvolupament socioeconòmic sostenible a la zona transfronterera del Río San Juan. Nicaragua - Costa Rica. O. S. Caixa: 550.000 €. *Amics de la Terra / Junta Administrativa del Colegio Técnico Profesional de Upala - Jóvenes Agroecologistas de la Zona Norte - Programa de Campesino a Campesino de la Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos - Fundación Manatí Trichechus.*

Suport al desenvolupament socioeconòmic de les dones cooperativistes de Somotillo. Nicaragua. O.S. Caixa: 500.000 €. *Cooperació / Centro para la Promoción, la Investigación y el Desarrollo Rural y Social.*

Programa d'enfortiment dels processos de desenvolupament local a la vall de Cuzco. Perú. O. S. Caixa: 600.000 €. *Consorti ONGD, Petjades ONGD i Economía para la Colaboración Solidaria con los Marginados (ECOSOL) / Centro Guaman Poma de Ayala.*

Suport al desenvolupament socioeconòmic de les comunitats camperoles de la regió d'Huancavelica. Perú. O. S. Caixa: 300.000 €. *Asociación Navarra Nuevo Futuro - Asociación ProPerú - Medicus Mundi Navarra / DESCO.*

Enfortiment de microempresaris rurals de turisme vivencial a la península de Chucuito, Puno. Perú. O. S. Caixa: 250.000 €. *Fundació Càtedra Iberoamericana a la Universitat de les Illes Balears / Centro para el Desarrollo Sostenible.*

Foment del desenvolupament de productes nadius de la Província d'Oxapampa – Selva Central del Perú. Perú. O.S. Caixa: 400.000 €. *Proyecto Local / ADEC-ATC- Asociación Laboral para el Desarrollo.*

Desenvolupament de la competitivitat d'artesanía tèxtil amb joves i mares adolescents a Huancavelica. Perú. O.S. Caixa: 350.000 €. *Proyecto Solidario / Asociación Civil San Javier del Perú.*

Programa de recolzament a la sobirania alimentària i a la creació de llocs de treball a la comunitat camperola de Mpyana Bakwa Cyabila. R.D. Congo. O.S. Caixa: 350.000 €. *Fundación del Valle - Fundació Barceló / Caritas Developpement Mbujimayi – Projet Ditunga Prodi.*

Enfortiment del desenvolupament socioeconòmic en 7 zones rurals de la República Dominicana. República Dominicana. O. S. Caixa: 550.000 €. *Fundación Cume / Unión Dominicana de Escuelas de Formación en Alternancia – Asociación Dominicana para el Desarrollo de la Mujer.*

Programa de millora de la productivitat, el teixit econòmic, la salut i l'educació a Niassia, Niagui i Boutoupa. Senegal. O. S. Caixa: 400.000 €. *Asamblea de Cooperación por la Paz / Fédération d'Appui au Développement du Département d'Oussouye.*

Enfortiment de les capacitats de productors a petita escala a 10 districtes de Morogoro i Dodoma. Tanzània. O.S. Caixa: 600.000 €. *Intermón Oxfam / Women and Poverty Alleviation in Tanzania.*

Enfortiment de les capacitats productives per a la generació de valor afegit i de la concertació i incidència política de les famílies i organitzacions econòmiques camperoles del Municipi de Torotoro, Potosí, per a la seva seguretat alimentària. Bolívia. O.S. Caixa 285.000 €. *CERAI – Centro de Estudios Rurales y de Agricultura Internacional / CIPCA – Centro de Investigación y Promoción del Campesinado.*

Desenvolupament d'estratègies de producció alimentàries i organitzatives de famílies de Rancho Grande, Matagalpa y Esquipulas. Nicaragua. O.S. Caixa 200.000 €. *CIC-Batá – Centro de Iniciativas para la Cooperación Batá / UNAG – Unión Nacional de Agricultores y Ganaderos-Matagalpa.*

San Miguelito, Nicaragua: microcrèdits i economia productiva. Nicaragua. O.S. Caixa 250.000 €. *DESOS Opció Solidària / DESOS Opción Solidaria Nicaragua.*

Ampliant oportunitats per a la participació econòmica sostenible de dones rurals a Puno. Perú. O.S. Caixa 350.000 €. *Economistas Sin Fronteras / Movimiento Manuela Ramos.*

Programa de desenvolupament socioeconòmic de famílies camperoles rurals d'Equador a través del foment d'alternatives socials i productives. Equador. O.S. Caixa 350.000 €. *Fundación ADSIS / Fundación MCCH.*

Programa de suport a estratègies d'auto-ocupació a la província d'Ilo. Perú. O.S. Caixa 225.000 €. *Fundación Alboan / Asociación Centro de Educación, Organización y Promoción del Desarrollo de Ilo.*

Integració socioeconòmica de dones de pocs recursos i en situació de vulnerabilitat de les comunes rurals de Siby i Sobra a la regió de Koulikoro. Mali. O.S. Caixa 190.000 €. *Fundación CIDEAL de cooperación e investigación / ACOD – Association Conseil pour le Développement.*

Enfortiment del sector productiu i de les capacitats laborals i institucionals del municipi d'Achapua. Nicaragua. O.S. Caixa 300.000 €. *ECODES – Fundación Ecología y Desarrollo / Cooperativa Multisectorial Juan Francisco Paz Silva R.L.*

Millora de les capacitats de generació d'ingressos del sector agropecuari i microempresarial de 6 municipis dels Departaments de Cabañas i San Vicente. El Salvador. O.S. Caixa 350.000 €. *Fundación Española para la Cooperación Solidaridad Internacional / ADES – Asociación de Desarrollo Económico Social Santa Marta.*

Superant la vulnerabilitat dels/les joves amb feines de qualitat i increment dels ingressos econòmics. Bolívia. O.S. Caixa 120.000 €. *Fundación Horreum / Ser Familia.*

Programa de desenvolupament agrari i enfortiment del dinamisme socioeconòmic de la zona rural de Mont-Ngafula. R.D. Congo. O.S. Caixa 350.000 €. *FISC – Fundación Innovación Social de la Cultural / Centre Congolais de Culture, de Formation et de Développement.*

Foment del destí de les remeses d'immigrants dominicans residents a Barcelona a finalitats productives mitjançant la concessió de microcrèdits per a la creació o enfortiment de microempreses a la regió sud. República Dominicana. O.S. Caixa 205.000 €. *Fundación Nantik Lum / Fundación Sur Futuro Inc.*

Projecte de suport a la producció, transformació i comercialització dels cultius de cereals i fruites dels agricultors de la regió de Cascades, Sud Oest i Hauts Bassins. Burkina Faso. O.S. Caixa 500.000 €. *Intermón Oxfam / Association Wouol de Beregadougou; Fédération des Professionnels Agricoles du Burkina.*

Programa de desenvolupament socioeconòmic en 4 districtes rurals del sud de l'Índia a través de la producció i comercialització de llet. Tamil Nadu. Índia. O.S. Caixa 495.000 €. *Manos Unidas / Empresa Social Planta Láctea Nanjil.*

Programa de suport i enfortiment al desenvolupament socioeconòmic de les dones de les àrees rurals del districte de Kanyakumari, Tamil Nadu. Índia. O.S. Caixa 200.000 €. *Medicus Mundi Gipuzkoa / Hermanas de la Caridad de Santa Ana.*

Programa socioeconòmic de generació d'ingressos per a dones de l'àmbit rural, a l'altiplà. Guatemala. O.S. Caixa 300.000 €. *ONAY – Organización Navarra para Ayuda entre los Pueblos / ACOE – Asociación para la Cooperación Educativa.*

Diversificació i tecnificació agropecuàries per al Desenvolupament Equitatiu Rural Sostenible a Jiquilisco, Usulután. El Salvador. O.S. Caixa 330.000 €. *Paz y Desarrollo / FUNSALPRODESE.*

Servei d'Informació de l'Obra Social Fundació "la Caixa"

De dilluns a diumenge, de 9 a 20 h

Tel. 902 22 30 40

www.laCaixa.es/ObraSocial

Obra Social
Fundación "la Caixa"